

Slovenski dom

Štev. 107. V Ljubljani, v torek, 12. maja 1942-XX Leto VII.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujeje
izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano. Uredništvo in sprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Concessionaria esclusiva per la pubblicità di prevenzione italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Vojno poročilo št. 709:

Malta - še vedno glavni cilj vojnih nastopov na Sredozemlju

Uradno vojno poročilo št. 709 pravi:

Na bojišču v Cirenaiki je sovražnikovo topništvo dobivalo uspešen odgovor. Protiletalske baterije naših velikih kopenskih enot so zadele dve sovražnikovi letali, ki sta se razbiti na tleh.

Oddelki italijanskega in nemškega letalstva so napadali letalska oporišča na Malti ter povzročili požare, ki so bili precej hudi in ki so precej dolgo trajali. Tudi naprave v La Valletti ter neka vojna ladja v pristanišču so bile cilji živahnega nastopa naših bombnikov.

Italijanski lovci iz spremstva so dosegli nove zmage, ko so uničili v boju osem letal. Število sovražnikovih strojev, ki jih je večeraj sestrelilo letalstvo osi, znaša vsega skupaj 17. Eno naše letalo se ni vrnilo.

Japonski obračun o vojnem položaju v vzhodni Aziji in na Tihem morju

Pomemben govor zunanjega ministra Toga o zadnjih vojnih uspehih v Birmi in na Tihem morju

Tokio, 12. maja. s. Zunanji minister Togo je govoril v zahodu za Tih ocean in rekel, da je treba iskati vzroke sedanje vojne v izrabljanju Vzhodne Azije po Anglosasih v zadnjih letih. Togo je omenil, da sta Anglija in Amerika pogostno raztegnili svojo oblast in svoje izrabljanje,

ko sta si enostavno prilastili kot kolonije velike dele Vzhodne Azije. Pripomnil je, da je Anglija naredila iz Hongkonga mogočno oporišče in da so Združene države po svojem vdoru v Vzhodno Azijo iz Filipinov naredile svoje politično, gospodarsko in vojaško oporišče. Poudaril je, da so

Anglosaksi poskušali opravičiti invazijo na Madagaskar s trditvijo, ki ni drugega kot nova laž, češ, da so bili prisiljeni to storiti, da bi prehiteli Japonce.

Togo je potem prešel na letalsko pomorsko bitko v Koralskem morju, kjer - tako je rekel - so bile ameriško angleške pomorske sile tepene po japonski mornarici. Spričo dejstva, da je Japonska skoraj izrinila vse anglosaške sile Skrajnega Vzhoda, se bo z nageljimi koraki ustvarila Velika Azija.

Potem je Togo izrazil svoje obžalovanje, da je Čungking ostal zvest Anglosakom, navzile številnim porazom, ki jih je njihovo orožje doživelo tudi v Aziji. Anglija je bila pogrnana iz Birme in mora sedaj z ameriško pomočjo utrjevati svoja oporišča v Indiji, toda to početje se ne sme pustiti nemoteno nele v korist 400 milijonov Indijcev, pač pa tudi zavoljo obnove Nove Azije.

Togo je izjavil, da gre sedaj za to, ali bodo Indijci prelivali svojo kri za angleške koristi proti Japonci. Toda izrazil je trdno upanje, da se bodo Indijci še spominjali, kako so Angleži ravnali z njimi, samo da bi tako lahko zadostili poželenju po Indiji.

Ko je povedal, da je Birma že izgubljena za Anglijo, je Togo nasvetoval Indijcem, naj se združijo, da bodo dosegli svojo neodvisnost in svobodo svoje domovine. Končal je rekoč, da istočasno, ko Japonska ustvarja novo Azijo, ustvarjata Nemčija in Italija na drugi strani nov red v Evropi.

Nemški letalski in pomorski uspehi na različnih bojiščih

Hitlerjev glavni stan, 12. maja. s. Na vzhodnem bojišču so bili krajevni sovražnikovi napadi po deloma hudih bojih odbiti.

Na Laponskem so ponovni sovražnikovi napadi spodleteli.

Ogledniška letala, ki stražijo nad Črnim morjem, so v ožini pri Kerču potopila trgovsko ladjo 1200 ton. Na skrajnem severu je imel sovražnik v letalskih spopadih večeraj prav posebno hude izgube. Nemški lovci so sestrelili 27 sovražnih letal, med temi 22 »Hurricaneov«, sami pa so izgubili le eno letalo, ki se ni več vrnilo na postojanko.

Skupine bojnih in strmoglavskih letal so z bombami poškodovale veliko trgovsko ladjo v zalivu Lica in uspešno bombardirale pristanišče pri Murmanskem in tamkajšnje železniške naprave.

V severni Afriki obojestransko ogledniško delovanje.

V pristanišču La Valetta na Malti je bila s težkimi bombami zadeta neka vojna ladja v bližini ladjedelnice. Spremljajoči italijanski lovci so pri tem sestrelili osem sovražnih letal. Nemški lovci so v hudih bojih nad otokom sestrelili devet sovražnih letal. Nadaljnji dve sta bili zbiti v severni Afriki, tako da je bilo na sredozemskem odseku večeraj uničenih vsega 19 angleških letal.

Severno od Aleksandrije je neko bojno letalo zažgalo trgovsko ladjo s 5000 tonami, ki je verjetno izgubljena.

V boju proti Veliki Britaniji so letala večeraj z bombami zadela industrijsko napravo v Folkstoneu in zbirališče četa na južni angleški obali. Pri Faroerskih otokih je bila z bombami zaleta in poškodovana trgovska ladja srednje tonaže.

Kakor je bilo že v posebnem poročilu objavljeno, je bilo v ameriških vodah, v Karibijskem morju in v Mehikiškem zalivu potopljenih vsega 21 sovražnih trgovskih ladij s skupno 118.000 tonami.

Pri teh uspehih je posebno pomagala podmornica pod poveljstvom poročnika Cremerja, ki je potopila štiri velike trgovske ladje s skupno 33 tisoč tonami, čeprav je bila sama hudo poškodovana.

Berlin, 12. maja. s. Kakor se je izvedelo iz vojaških virov, so bili na srednjem odseku vzhodnega bojišča večeraj odbiti s hudimi izgubami za boljševike napadi, ki so jih sprožili sovjetski oddelki. Po krajevnem napadu nemških čet sta bila osvojena dva močno utrjena kraja.

V nadaljnjih napadih so nemške čete uničile deset trdnjav.

V donški kotlini je prišlo do osamljenih sovjetskih napadov, pri katerih so boljševiki nastopili s celimi bataljoni, a so bili gladko odbiti. Vzhodno od Kursa so nemške napadalne čete dosegle znane uspehe s tem, da so vdrele v boljševiške bojne črte, uničile več utrdb ter se vrnile s številnimi ujetniki in orožjem, ki so ga ugrabile Sovjetom.

Nemška letala so na severnem odseku večeraj uničila 26 oklepnih voz, 11 drugih pa onesposobila za boj.

Budimpešta, 12. maja. s. Iz pristojnih vojaških krogov poročajo, da se je na odseku vzhodnega bojišča, ki je zaupano madžarskim četam, nadaljevalo ogledniško delovanje. Sovjetsko topništvo je eksalno motiti gibanje madžarskih čet. Hitler odgovor madžarskega topništva pa je boljševiško orožje spravilo od moka. Madžarski lovci so prestregli boljševiške letalske skupine in jih prisilili k umiku. Madžarske čete, ki imajo nalogo, da ukrajinske gozdove čistijo skrivajočih se boljševikov, so nekaj takih tolp obkolile in jih uničile.

Ameriška vojska zaseda francoske otoke v Karibijskem morju

Buenos Aires, 12. maja. s. Za Madagaskarjem je prišel na vrsto Martinique ter drugi otoki v francoskih Malih Antilih (otoška skupina pred Srednjo Ameriko). Rooseveltove čete se zdaj izkrcavajo v francoskih posestih po Karibijskem morju. Uvod v zasedbo so sestavljale običajne propagandne novice o nekakih domnevnih namelih osi glede teh ozemelj in pa običajna dvostranska posvetovalna komedija med ameriški oblastmi ter diplomatskimi zastopniki francoske vlade iz Vichyja. Treba je pričakovati tudi izkrcanja Angležev na malih francoskih otokih v Indijskem morju, zakaj neki vichvski list že ponatiskuje opozorila ameriških listov, ki pravijo, da nobeden izmed teh otokov nima kake pomorske ali protiletalske obrambe.

Sodelovanje SS-oddelkov na ruskem bojišču

Berlin, 12. maja. s. Načelnik glavnega stana SS-oddelkov Lutze je dal nekaj izjav glede sodelovanja SS-oddelkov v sedanji vojni. Med drugim je poudaril, da je od 1.400.000 članov SS, kolikor jih je ta ustanova štela ob začetku vojne, dozdaj izpolnilo svojo dolžnost na bojišču 989.000. Od častniškega zbora SS-oddelkov je šlo na bojišče 93%. Med drugimi je dozdaj padlo v boju 12 višjih skupinskih vodij ter skupinskih vodij in 27 poveljnikov brigad SS.

Vesti 12. maja

Japonski list »Asahi« poroča, da je iz Združenih držav prispel v južnoameriška mesta film, ki prikazuje napad ameriškega letalstva na Tokio. List pravi, da je ta film potvorba, in ugotavlja, da je ameriški filmski tehnik sestavljal iz posameznih japonskih filmskih žurnalov, na katerih je prikazana japonska protiletalska obramba v Tokiju še pred vojno.

Japonski poslanik, ki se vrača v domovino iz Perzije, je dejal, da se javnost v Perziji zelo veseli porazov Anglije in jih smatra za osnovni pogoj, ako si hoče Perzija izvojevati politično neodvisnost.

Neki madžarski industrijec je po šestih letih dela odkril kemični postopek, po katerem dobe človeški lasje takšne lastnosti, da morejo v mnogih ozirih nadomestiti volno. Mož upa, da bo mogel s to iznajdbo povečati pridelavo volne v svoji deželi.

V Budimpešti pripravljajo ustanovitev zavoda za preučevanje judovskega vprašanja. Ta zavod bodo vodili posebni strokovnjaki in bodo pretresali judovsko vprašanje na Madžarskem z vseh strani, da ugotove škodljive vplive judovstva na narodno življenje.

Madžarski podregent Stefan Horthy, ki je kot prostovoljec stopil med letalce, je bil imenovan za častnika v neki eskadrili, ki jo bo v kratkem povedel na vzhodno bojišče.

Iz Batavije poročajo, da so japonske oblasti dale zapreti več sto holandskih državljanov, ki so razvijali japonski sovražno delovanje.

V Washingtonu so uradno objavili, da so podmornice Osi ob ameriških obalah potopile 16 trgovskih ladij. Število vseh po silah Osi potopljenih ameriških trgovskih ladij je tako naraslo na 175.

Potem ko je avstralska vlada objavila, da bodo trgovine mogle prodati le 75 odstotkov blaga v primeri s preteklim letom, so po Avstraliji začeli nakupovati mnogo tekstilnega blaga. Pravijo, da bodo zaradi tega uvedli izkaznice za oblačila, kakor jih že imajo v Angliji.

Proslava narodnega praznika v Romuniji

Bukarešta, 11. aprila. s. Večeraj so bile v Romuniji ob obletnici narodnega edinstva in proglašitve romunskega kraljestva velike vojaške proslave.

Po vseh mestih so bile vojaške parade in ljudske manifestacije. Vse je bilo obrašeno z romunskimi trobojnicami - z italijanskimi, nemškimi in japonskimi zastavami. V vseh javnih poslopih so bile videti slike romunskega vodje maršala Antonescu, Duceja in Führerja. Vojaški paradaj sta prisostvovala tudi kralj Mihael in kraljica mati Helena, maršal List kot predstavnik nemškega vodje, člani diplomatskega zbora in skupine ranjenecov ter invidov. Pred paradajo je priselgo zvestobo 1600 novih podporočnikov. Govoril je minister za narodno obrambo, ki je poudaril, da so se žalostni dnevi 1. 1940 spremenili v dneve junštva in časti. Nato je svoj govor prebral maršal Antonescu. Podčrtal je, da je bila Romunija v žalostnem stanju, ko je on prevzel državno vodstvo. Zdal pa se je po žrtvah enega leta začela nova zgodovina za Romunijo. Ob koncu je še dejal, da vsi Romuni trdno verujejo v bodočo Evropo.

Nemška skrb za usodo viteških krimskih Tatarjev

Berlin, 12. maja. s. Nemški listi se zdaj prvič bavijo z vprašanjem krimskih Tatarov ter zatrijujejo, da bo prihodnja bitka imela odločilen pomen tudi za usodo tega viteškega naroda, ki od Moskve ne bo nikdar mogel pričakovati ničesar dobrega. Listi poudarjajo, da bo vprašanje krimskih Tatarov prišlo v zvezo z dosti obsežnejšim vprašanjem o usodi Turkotatarov ob Volgi in v osrednji Aziji.

Pomorska bitka v Koralnem morju - končana

Zaključek glavnih operacij v Birmi in na Filipinih

Tokio, 12. maja. s. Po sodbi japonskih vojaških strokovnjakov je treba bitko v Koralnem morju smatrati za končano. Zastopnik vlade je razlagal pomen tega pomorskega spopada in omenil, da je zadnja uradna novica glede te bitke sobotno poročilo japonskega vrhovnega poveljstva. V zvezi s tem je imenil trditve Amerikancev, ki bi radi svetu dopovedali, da so Japonci imeli hude izgube. Posmehljivo je pripomnil, da sovražnikova poročila niti ne omenjajo lastnih izgub, pač pa vedno vse podrobnosti o japonskih izgubah. Nagibe, ki vodijo angleško propagandno taktiko je treba smatrati za precej temne, posebno če jih primerjamo z nadvse jasnimi poročili, ki jih je takoj razširilo japonsko vrhovno poveljstvo.

Združene države in Anglija pa niso dozdej navedle niti imen niti razredov japonskih ladij, o katerih menijo, da so bile potopljene.

Tokio, 12. maja. s. Vojaški opazovalci, ki razpravljajo o porazu Angležev in Amerikancev pri pomorski bitki v Koralskem morju, poudarjajo, da nasprotnikova mornarica ni nastopila iz napadalnih nagibov, pač pa prvenstveno iz propagandističnih razlogov, da bi dvignili moralo Anglosakov po celi vrsti porazov. Toda tudi ta poskus je spodletel ob silnem sunku cesarskih sil in njihovem napadalnem duhu. Angleži in Amerikanci so tako izgubili ne le možnost za ponovno osvojitve nekaterih izgubljenih oporišč, pač pa tudi pogum za morebitni pozejni nastop na morjih Vzhodne Azije. Severnoameriško ljudstvo je začelo razumevati zločinsko početje vojnih hujskačev, ki so zavlekli državo v takšno stanje, obenem pa je izgubilo sleherni nado v povratek ofenzivnega duha med severnoameriške sile. Holandija, Grčija in druge države, ki so slepo verjele angloamerikanski propagandi, se bodo še kesale. Nauk naj bi koristil tudi Amerikancem, čepravno je prišel že malce pozno.

Tokio, 12. maja. s. Vrhovni poveljnik japonskih oddelkov v južnih pokrajinah general Terauci ter vrhovni poveljnik japonskega brodnega admirala Jamamoto sta bila omenjena v dnevni zapovedi, ki jo je izdal japonski cesar zaradi uspehov v Birmi ter v Indijskem oceanu.

Tokio, 12. maja. s. List »Asahi« poroča z nedoločena kraja v Birmi, da so japonska letala bombardirala kraj Inpatul v pokrajini Asam, kjer se zbirajo angleške umikajoče se čete, ki so pri tem doživele hude izgube.

Tokio, 12. maja. s. Ker je vrhovni poveljnik ameriške vojske na Filipinih po radiu zapovedal vsem filipinskim in ameriškim četam naj se vdajo, je general Shart, poveljnik ameriških oddelkov na filipinskem otoku Mindanau, sporočil japonskemu poveljstvu, da je pripravljen vdati se. S temi četami so položili orožje tudi ameriški branilci na otoku Visayan. Z vdajo teh poslednjih ameriških oddelkov so Japonci dopolnili zasedbo vsega filipinskega otočja.

Nemški gospodarski načrt v Bolgariji

Sofija, 12. maja. s. Snoči je iz Sofije v Nemčijo odpotoval nemški državni podtikanik v ministruv za gospodarstvo dr. Landfried. Med bivanjem v Bolgariji je dr. Landfried imel posvetovalna o ureditvi posebnih naprav, ki naj bi že kar v Bolgariji predelovale bolgarske kmetijske pridelke, ki jih kupuje Nemčija v Bolgariji.

Tokio, 12. maja. s. Cesarski glavni stan je podal pregled vojnih operacij v Birmi od začetka sovražnosti in navedel, da so Japonci 126 krat napadli nasprotnikova letalska oporišča in razbili 1213 motornih vozil, 333 oklepnih vozil in blindiranih vozov, 1543 železniških voz, 115 vlakov in mnogo drugega materiala. Razen tega je bilo potopljenih tudi 92 ladij.

Kanton, 12. maja. s. Po poročilih, ki so pripela semkaj, je japonsko letalstvo prizadejalo amerikalnemu in kitajskemu letalstvu predvčerajšnjim hude izgube, ko je prišlo do hudega spopada nad zahodnim delom pokrajine Junan.

Tokio, 12. maja. s. Po poročilih, ki so pripela semkaj, je japonsko letalstvo prizadejalo amerikalnemu in kitajskemu letalstvu predvčerajšnjim hude izgube, ko je prišlo do hudega spopada nad zahodnim delom pokrajine Junan.

Tokio, 12. maja. s. Po poročilih, ki so pripela semkaj, je japonsko letalstvo prizadejalo amerikalnemu in kitajskemu letalstvu predvčerajšnjim hude izgube, ko je prišlo do hudega spopada nad zahodnim delom pokrajine Junan.

Tokio, 12. maja. s. Po poročilih, ki so pripela semkaj, je japonsko letalstvo prizadejalo amerikalnemu in kitajskemu letalstvu predvčerajšnjim hude izgube, ko je prišlo do hudega spopada nad zahodnim delom pokrajine Junan.

Bivši angleški guverner o čustvih prebivalstva na Malti

Rim, 12. maja. s. Preden so generala Dobbiča, odstopivšega guvernerja z Malte spravili v neko zdravilišče, je dal angleškemu tisku nekaj izjav, iz katerih je videti, da sta on in lord Gort zamenjala mesti med dvema napadoma letal osi nad Malto. Zaradi nepretrganih napadov tudi ni mogel guverner osebo poslovišči se od prijateljev, temveč jim je poslal samo pozdravno sporočilo, katero so prebrali v malteškem radiu šele po njegovem odhodu. Guverner je poveljeval odpor Maltežanom proti bombardiranju ter dejal, da imajo Maltežani močno razvit čut za angleški imperij ter zelo pozorno spremljajo vse, kar se dogaja v Avstraliji, na Daljnem Vzhodu in v Libiji. Ta izjava je zelo naivna. Maltežani res pazljivo spremljajo dogodke, ki se razvijajo v vzhodni Aziji, v Avstraliji in v Libiji, dogodke, ki pomenijo nepretrgane angleške in ameriške poraze. Ti dogodki dajejo Maltežanom občutek in celo prepričanje, da se angleški imperialni sestav postopno podira in da se bliža Malti odrešenje.

Rim, 12. maja. s. Preden so generala Dobbiča, odstopivšega guvernerja z Malte spravili v neko zdravilišče, je dal angleškemu tisku nekaj izjav, iz katerih je videti, da sta on in lord Gort zamenjala mesti med dvema napadoma letal osi nad Malto. Zaradi nepretrganih napadov tudi ni mogel guverner osebo poslovišči se od prijateljev, temveč jim je poslal samo pozdravno sporočilo, katero so prebrali v malteškem radiu šele po njegovem odhodu. Guverner je poveljeval odpor Maltežanom proti bombardiranju ter dejal, da imajo Maltežani močno razvit čut za angleški imperij ter zelo pozorno spremljajo vse, kar se dogaja v Avstraliji, na Daljnem Vzhodu in v Libiji. Ta izjava je zelo naivna. Maltežani res pazljivo spremljajo dogodke, ki se razvijajo v vzhodni Aziji, v Avstraliji in v Libiji, dogodke, ki pomenijo nepretrgane angleške in ameriške poraze. Ti dogodki dajejo Maltežanom občutek in celo prepričanje, da se angleški imperialni sestav postopno podira in da se bliža Malti odrešenje.

Rim, 12. maja. s. Preden so generala Dobbiča, odstopivšega guvernerja z Malte spravili v neko zdravilišče, je dal angleškemu tisku nekaj izjav, iz katerih je videti, da sta on in lord Gort zamenjala mesti med dvema napadoma letal osi nad Malto. Zaradi nepretrganih napadov tudi ni mogel guverner osebo poslovišči se od prijateljev, temveč jim je poslal samo pozdravno sporočilo, katero so prebrali v malteškem radiu šele po njegovem odhodu. Guverner je poveljeval odpor Maltežanom proti bombardiranju ter dejal, da imajo Maltežani močno razvit čut za angleški imperij ter zelo pozorno spremljajo vse, kar se dogaja v Avstraliji, na Daljnem Vzhodu in v Libiji. Ta izjava je zelo naivna. Maltežani res pazljivo spremljajo dogodke, ki se razvijajo v vzhodni Aziji, v Avstraliji in v Libiji, dogodke, ki pomenijo nepretrgane angleške in ameriške poraze. Ti dogodki dajejo Maltežanom občutek in celo prepričanje, da se angleški imperialni sestav postopno podira in da se bliža Malti odrešenje.

Rim, 12. maja. s. Preden so generala Dobbiča, odstopivšega guvernerja z Malte spravili v neko zdravilišče, je dal angleškemu tisku nekaj izjav, iz katerih je videti, da sta on in lord Gort zamenjala mesti med dvema napadoma letal osi nad Malto. Zaradi nepretrganih napadov tudi ni mogel guverner osebo poslovišči se od prijateljev, temveč jim je poslal samo pozdravno sporočilo, katero so prebrali v malteškem radiu šele po njegovem odhodu. Guverner je poveljeval odpor Maltežanom proti bombardiranju ter dejal, da imajo Maltežani močno razvit čut za angleški imperij ter zelo pozorno spremljajo vse, kar se dogaja v Avstraliji, na Daljnem Vzhodu in v Libiji. Ta izjava je zelo naivna. Maltežani res pazljivo spremljajo dogodke, ki se razvijajo v vzhodni Aziji, v Avstraliji in v Libiji, dogodke, ki pomenijo nepretrgane angleške in ameriške poraze. Ti dogodki dajejo Maltežanom občutek in celo prepričanje, da se angleški imperialni sestav postopno podira in da se bliža Malti odrešenje.

Rim, 12. maja. s. Preden so generala Dobbiča, odstopivšega guvernerja z Malte spravili v neko zdravilišče, je dal angleškemu tisku nekaj izjav, iz katerih je videti, da sta on in lord Gort zamenjala mesti med dvema napadoma letal osi nad Malto. Zaradi nepretrganih napadov tudi ni mogel guverner osebo poslovišči se od prijateljev, temveč jim je poslal samo pozdravno sporočilo, katero so prebrali v malteškem radiu šele po njegovem odhodu. Guverner je poveljeval odpor Maltežanom proti bombardiranju ter dejal, da imajo Maltežani močno razvit čut za angleški imperij ter zelo pozorno spremljajo vse, kar se dogaja v Avstraliji, na Daljnem Vzhodu in v Libiji. Ta izjava je zelo naivna. Maltežani res pazljivo spremljajo dogodke, ki se razvijajo v vzhodni Aziji, v Avstraliji in v Libiji, dogodke, ki pomenijo nepretrgane angleške in ameriške poraze. Ti dogodki dajejo Maltežanom občutek in celo prepričanje, da se angleški imperialni sestav postopno podira in da se bliža Malti odrešenje.

Napovedi glede vojne s plini ter nemško stališče do nje

Lizbona, 12. maja. s. Z ozirom na obupne zahteve po drugi fronti v Evropi je angleški ministrijski predsednik Churchill v svojem večeršnjem govoru odgovoril samo, da te zahteve dokazujejo bojevost tistih, ki kličejo po drugi fronti. Churchillov obup pa se je povzpelo do zločinskega cinizma tedaj, ko je začel govoriti o prebivalstvu Italije in Nemčije rekoč: »Mi imamo dolg seznam nemških mest in naša skrb bo, da bomo ta mesta obdelali kakor smo obdelali Lübeck, Rostock in še pol dučata drugih nemških krajev. Civilno prebivalstvo kaj lahko uide tem strahotnim uničenjem. Vse kar mora storiti je, da se preseli na polja in da opazuje požare, ki uničujejo njihove lastne hiše.« Churchill je vrh tega govoril z uporabo strupenih plinov zoper civilno prebivalstvo.

Berlin, 12. maja. s. Z ozirom na večerajšnji Churchillov govor ob drugi obletnici prevzema oblasti, poudarjajo v nemških pristojnih krogih zlasti, da so pričakovali od takega obračuna pravzaprav česa več. Namesto tega pa so slišali običajna potvarjanja, ki tvorijo neizogibno zabelo vsakega govora, katerega ima angleški ministrijski predsednik. Dejstvo je, da je obračun za ti dve leti preveč poln političnih in vojaških porazov, katerim bi govornik mogel zoperstaviti samo kak

postranski prestižni uspeh. Na koncu se je Churchill zdelo primerno je neštetič ponoviti staro frazo, da se bo vrsta dosedanjih porazov vsekokor končala z zmago.

V istih krogih ugotavljajo, da je Churchill zlasti skrbelo, da bi dal svojemu moskovskemu prijatelju, zvelikemu bojevniku mr. Stalinu, nova zagotovila. Dal mu jih je v običajni obliki, ko je naznanil že večkrat raztrobeno letalsko ofenzivo zoper Nemčijo. Ta ofenziva bo imela velikanski obseg. Glede druge fronte je dejal, da ima angleški narod zanjo trdne napadalne načrte.

Precej sumljiva pa je bila izjava o vzajemnosti glede vojne s plini. Glede tega pripominjajo, da so to izjavo v Berlinu vzeli na znanje s potrebnjo pozornostjo, da jo zdaj preučujejo in da je treba pričakovati, da bodo glede nje zavzeli točno stališče. Hitler je glede te vojne s plini dal natančne nepreklene in obvezne izjave. Te izjave še drže, ker ni nobena okoliščina izpremenila pogojev, od katerih je ta izjava odvisna. Stališče glede vojne s plini pa iz različnih razlogov lahko povedo samo pristojna vojaška mesta. Če misli Churchill s svojo grožnjo vplivati na nemško ljudstvo, je pokazal samo, da nemške miselnosti ne pozna.

Prvi krmarji in voditelji Glasbene Matice

Glasbena Matica je vzgojila že vrsto odličnih pevskih in glasbenih umetnikov

Ljubljana, 12. maja.

Bilo je l. 1886., ko je bila v odboru Glasbene Matice sprožena misel, da mora dobiti zavod svojega ravnatelja, če le mogoče domačina. To mesto je prevzel slovenski rojak, priznani operni tenorist in slovenski skladatelj Fran Gerbič, ki je tedaj že zapustil odrske deske. Z lwowskega konservatorija se je vrnil v Ljubljano in se z vsem srcem posvetil napredku Glasbene Matice. Šolo je vodil polnih 31 let.

Drugi prav tak idealist, čeprav bolj srečen v svojih izvedbah, je bil Matej Hubad, ki je bil učenc Glasbene Matice. Že kot šestdesetletnik je vodil šolski dijaški zbor. L. 1891. je postal artistski vodja Glasbene Matice. Po Gerbičevi smrti je prevzel tudi šolo v svoje roke. Po Hubadovi smrti je prevzel vodstvo Matičin učenec Julij Betetto.

Kdor zna ceniti stalnost in enotnost umetniškega vodstva zavoda, razume, da je bila za šolo Glasbene Matice največja sreča, ko je imela v 55 letih svojega dela samo tri, in to izredno sposobne in nad vse požrvalne voditelje. Dve leti je vodil Glasbeno Matico dr. Cerin. Prav tako srečo je imela Glasbena Matica tudi po veliki večini s svojimi učiteljskim. Od začetka do danes je delovala na šoli Glasbene Matice 251 učitelj, od teh za klavir 82, za violino 44, za solopetje 13 itd.

Med prvimi violinski učitelji so bili Čehi in Nemci, ki so vsak po svoji moči koristili našemu glasbenemu napredku. Od 9. novembra 1882. leta do danes je uživalo pouk na glasbeni šoli 25.589 gojencev. Najbolj obiskan je bil klavirski oddelk, katerega je obiskovalo do zdaj 18.241 gojencev, in violinski s 6015 gojenci. Iz šole Glasbene Matice so izšli nekateri zelo vidni predstavniki našega glasbenega življenja, da omenimo samo Adamca, Deva, Lajovca in Premrla. Iz zavodove glasbene šole so izšli vsi sedanji operni dirigenti, pa tudi velik del naših dramskih igralcev je v povojni dobi obiskoval pouk na naši glasbeni šoli. Tudi pretežni del oper-

nega orkestra je sestavljen iz absolventov Glasbene Matice.

Od solističnega sopranistinja so izšla iz glasbene šole tri blesteča imena, in to Fani Vrhunčeva, Mira Dev-Costaperarijeva in Pavla Bole-Lovsetova, ki so ponesele slavo naše pesmi še daleč čez meje ožje domovine. Odlične so bile tudi altistinja, omeniti pa moramo odlično tenoriste Rijavca, Gostiča, od basistov pa Betetta, Križaja, Rusa, Rumlja in Schiffrerja.

In še troje dejstev je treba omeniti.

Predvsem to, da je šola delovala brez prestanka 60 let, vedno v dobrem soglasju med odborom in učiteljskim zborom. V obeh skupinah imamo moške, ki že desetletja zavzemajo svoja mesta. To velja predvsem za sedanjega predsednika dr. Vladimira Ravnarja, ki je skoraj vse svoje življenje povezan z društvom in šolo. Bil je gojenec klavirskega oddelka, član pevskega zbora, večletni gospodar, zdaj pa 25 let društveni predsednik. Ker je bil njegov pokojni oče 26 let predsednik Glasbene Matice, sta oče in sin na čelu najpomembnejšega našega glasbenega društva nad 50 let, kar je gotovo edinstven primer.

Svojega drobnega dela v šoli ni Glasbena Matica nikdar obešala na veliki vrv. Vsakoletni račun je polagala na javnih produkcijah. Tretje dejstvo pa je, da je Glasbena Matica v šestdesetih letih svojega obstoja vzgojila Slovencev najmanj dva rodova, ki sta glasbeno zelo izobražena. To dokazujejo izjave tujih umetnikov, ki prihajajo v Ljubljano koncertirati in trdijo, da ni zlepa mesta, četudi mnogo večjega in važnejšega, ki bi imelo tako muzikalno občinstvo, kakor je naše. Z njim pride umetnik že po prvih taktih svojega muziciranja v najlepši stik, potem pa mu je koncertiranje pred takim občinstvom v največji veselje.

Te vrstice naj bodo napisane, da bodo vedeli in cenili ljudje, kaj nam je dala Glasbena Matica v 60 letih svojega obstoja. Ob tem lepem jubileju ji tudi mi želimo še mnogo, mnogo plodonosnih let.

Trda in skopa si, kraševska zemlja, in koliko truda in znoj zahtevaš!

Cerknica, 10. maja.

Komaj je prišla pomlad v deželo, že so kmečke roke polne žuljev. Komaj so prve lastvice, znanlike pomladi začevale in se je skrjanček dvignil visoko pod oblačno nebo, kajti lepih, sončnih in jasnih pomladanskih dni še nismo dosti dočakali, že si je kmetič obrisal svoje potno čelo. Komaj je ozimina, ki je letos ni bogve kaj, kajti skoraj vsa je pognila zaradi hudega mraza, silnih zametov in sploh velikega snega, nekoliko ozelenela, že krasiki človek s skrbrjo v srcu misli na bodočnost, kaj bo v jeseni, ali bo letina kakor treba, ali ne bo kakšna elementarna nezgoda dala v nič vse delo, ves znoj in žulje?

Kraška zemlja molči. Ne da odgovora, samo novega dela, novega znoj in žuljev zahteva. Kaj bo dala za plačilo, tega ne pove, vendar po njeni skoposti vemo, da veliko ne bo.

Poljska dela so bila že v polnem teku, ko jih je majski sneg zavrl. Toda zopet vidimo na njivah ljudi, ki jih do letos nismo, razen takole na kakšnem poletnem sprehodu med plavajočim pšeninim kljasem s šopkom plavice in maka v rokah. Sedaj vidimo te — in prav je tako — med zoranimi ledinami z motiko v rokah. Briga in skrb jih je naglala na polje, ne želja po svežem zraku in razvedritju. Želja jih je vrgla med one ljubitelje rjave pečene kraševske zemlje, želja za obstoj in sila potrebe.

Poziv in nasvet, naj se čim več zemlje obdelata ali pa odda v obdelavo tistim, ki je nimajo, je v našem kraju, skoraj bi rekli: zelo točno izpolnjen. Mnogi siromaki, ki nimajo svoje zemlje, so dobili v najem ledino, jo preorali in posadili. Malo krompirja, vmes kaj fižola, pa malo koruze in prašno, če slučajno kdo redi kakšnega prašička, pa veliko dela in dela, pa bo Bog dal, da bo delo v jeseni tudi poplačano. Marsikatera nežna ročica bo ožuljena, oh, in na nežni roki se žulj tako rad in hitro dobi, nekdanji parfumi-rani robčki bodo dišali po potu in znoju, toliko slajša bo zavest: no, delati smo pa le sami! Boljši stan se je pridružil kmečkemu in nič več »ta kmetavs tako po gnoju in potu ne smrdi.«

Težko je letos bilo za seme. Mnogi, ki niso imeli semena, so šli in prosili od hiše do hiše in ga nabrali. Saj takemu, ki ljubi in hoče delo, ljudje radi dajo, čeprav svojim ustom prigrjujejo.

Da bi to skromno seme poglano in obrodilo stoteran sad, so se ljudje, kakor doslej še nikdar, poslužili umetnih gnojil, da bi tako z majhnimi stroški izboljšali in izsilili iz zemlje čim več in čim boljše. Podatki, ki mi jih je dal terenski referent g. Rome Jože, pravijo, da je bilo doslej med poljedelce, člane Kmečke zveze in člane zadrage, prodanih 12.200 kg kalijeve soli,

14.000 kg superfosfata, pričakujejo v kratkem pa še 3000 kg amonijevoga sulfata in 2000 kg kostne moke. Zanimanje za umetna gnojila je bilo precejšnje. Če bi jih imeli še toliko, bi jih z lahkoto prodali. Poleg umetnih gnojil je bilo kmetovalcem prodanih 220 kg črne detelje, 120 kg lucerne in 100 kg rdeče pese. Objavljen pa je tudi semenski oves in sicer 3000 kg ter 3000 kg ječmena.

Tudi akcija za sončnice precej uspeva. Zadnje nedelje je bilo med interesne razdeljenih nekaj kilogramov semena. Čujemo, da je prišla nova pošiljka. Poskusimo, bomo videli, če se bo obneslo.

Trda in skopa je kraševska zemlja, a Kraševci jo obdeluje rad, ker ve, da če je ne bo obdeloval v potu svojega obraza, mu bo rodila le trnje in osat, on in njegova družina pa bosta lačna.

In sedaj, ko je dal v zemljo že skoraj vse, sedaj bo v prošnji in križevih dnehi moliti in prosil: blagoslovi Gospod naše polje in dalj, da bo seme, ki smo ga dali v zemljo, s tvojim blagoslovom ob našem trudu in znoju obrodilo stoteran sad!

L. B.-c.

Raznoterosti iz sodne kronike

Ljubljana, 12. maja.

Zemljiška knjiga je v prvi dekadi maja zaznamovala vsega 8 kupnih pogodb in je na podlagi teh izvedla prenose lastniške pravice na kupec. Bilo je 5 kupnih pogodb novejšega datuma, glasečih se glede kupnine v lirah in poleg tega še 3 kupne pogodbe starejšega datuma v bivši dinarski valuti. Celotna kupna vrednost, računski dinarje v lire, je znesla 130.388, 80 lir. Zanimivo je, da je bil šele ta mesec izvršen prenos lastniške pravice glede večjega kompleksa zemljiških parcel, ki jih je bil že 3. julija 1940 prodal Anton baron Codelli ljubljanskim trgovcem za 298.700. Parcele leže v k. o. Udmar in se nahajajo takole ob Gruberjevem prekopu, kjer nameravajo trgovci sezidati moderno zavetišče za onemoglo trgovce v Ljubljani. Zemljišče leži na prav idealnem mestu, kjer bo obilo sonca, toplote in svežega zraka. Zavetišče nameravajo, kakor hitro bodo nanesele prilike, sezidati po najmodernejših načrtih. Drugače so bile prodane različne zemljiške parcele v vrednosti od 12.000 do 20.000 lir.

Pred kazenskim sodnikom-podincem na okrožnem sodišču so sedaj zelo redke razprave zaradi karambolov posameznih vozil. V soboto sta prišla pred sodnika dva tramvajeka voznika, obtožena

V treh vrstah...

Za občinskega komisarja v Gorjah pri Bledu je imenovan krajevni skupinski vodja Alojzij Ambrožič.

Tudi v Kamniku so dobili novega krajevnega vodjo v osebi Fr. Strasserja. Ta je takoj odredil zastopnikom stranke, da bodo morali imeti tesne zveze s prebivalstvom. Vsak petek pa bodo sodelovali v stranki imeli večerne razgovore in službena poročila.

V nekaterih ptujskih občinah se je pojavila pasja steklina. Oblasti so odredile za ves ptujski okraj najstrožji kontumac.

Kolarskemu pomočniku Al. Selu je stroj zdrobil tri prste. Bil je zaposlen v nekem mariborskem podjetju.

Ob obletnici Domovinske zveze objavljajo štajerski časopisi daljša poročila o delovanju te organizacije v tem letu.

V štajerskem Lajterspergu je zborovalo učiteljsko mariborskega okrožja. Bilo je govora tudi o jekovnem pouku na spodnještajerskih šolah in o težavah pri tem.

Na vseh štajerskih šolah bodo trajale binškošne počitnice štiri dni, od 23. do 26. maja.

Trboveljski rudar Mak, doma iz Lok pri Trbovljah, je že meseca februarja zavrtno napadel rudarja Novaka in ga v temi umoril z britvijo. Pred umorom je Mak napadel še Novakovo ženo in sestro. Varnostna policija ga je za to dejanje obsodila na smrt in je bila sodba že izvršena.

Na Jesenicah in v Trzinu sta bili učiteljski zborovanji radovljiskega in trziškega učiteljskega okrožja. Prvič so se teh zborovanj udeležile tudi otroške vrtnarice.

Na Jesenicah sta bila te dni svečano zaključena tečaja za nego dojenčkov.

Tudi letos, kakor vsako leto dozdaj, so v jesenskih tovarnah slovesno praznovali 40 letnico zvestega dela. Za vestno delo je bilo nagrajenih 8 tovarniških delavcev, med katerimi je bila tudi ena ženska.

V Zirovnici so imeli pevski večer, na katerem je nastopila mladina, ki je pela nemške pesmi in plesala koroške narodne plesne.

Ze preteklo nedeljo so na Goreniskem priredili čestno zbirko za nemški Rdeči križ. Uspehi zbiranja so bili zdaj objavljeni. Največ so zbrali v Kranjskem okrožju in sicer 14.000 mark, v radovljiskem in kamniškem pa so zbrali po 12.000 mark.

V Maribor je prišel na službeni obisk nemški prosvetni minister Rust. Minister je prišel iz Gradca. Sprejel ga je šef civilne uprave za Spodnjo Štajersko. Visoki gost si je ogledal znamenitosti mesta, potem pa učiteljice, kjer je prisostvoval pevski in telovadni uri. Obiskal je še druge spodnještajerske kraje.

Nek pekovski mojster iz Gradca je priredil te dni tečaj za pekoveke mojstre v Brežicah. Prvi dan je bil posvečen teoretičnemu, drugi dan pa praktičnemu pekovskemu pouku. Vodja tečaja je ob koncu predavanja poudaril, kako težko in odgovorno nalogo imajo peki posebno v vojnem času.

Trije delavci, ki so bili zaposleni pri utrjevanju sivega obrežja, so utonili v valovih Save, ko so s čolnom prevažali kamenje preko narasle Save. Utonili so pri Sv. Andreju ob Savi.

Šef nemškega zdravstva je prišel s svojim spremstvom v soboto na Golnik. Tam ga je pozdravil šef zdravnik in mu razkazal moderno opremljeno bolnišnico. Šef dr. Conti se je posebno zanimal za infekcijski oddelk. Z Golnika se je šef podal tudi v Kranj, kjer si je ogledal stavbišče bolnišnice ter prostore, določene za zdravstveni urad kraškega okrožja.

V bližini Senčurja so zgradili nov most čez Kokro. Most bo posebno dobrodošel vaščanom Senčurja, Predoselj in Cerkelj.

Preureditev dijaških domov

Ljubljana, 12. maja.

V skladu s tem, kar je odredil Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino z odlokom z dne 8. aprila 1942-XX, glede preureditve dijaških domov, je zaupnik vseučiliške organizacije sklical na posvetovanje predsednike upravnih svetov dijaških domov: Akademskega doma, Jegličevega akademskega doma, Akademskega kolegijskega, Cirilovega akademskega doma in Doma visokošolskega, ter jim sporočil potrebo, da se ti dijaški domovi preuredijo in popravijo. Delegat za nadzorstvo nad dijaškimi domovi je tudi opozoril na potrebo, da se temeljito prouči vprašanje čimvečje možne razširitve nekaterih dijaških domov, da bi bilo v njih čimveč prostora.

V sporazumu z omenjenimi predsedniki je dr. Carra določil, da bo odslej sam osebno predsedoval sešam upravnih svetov, da bi potem lahko poročal pristojnim oblastem o njihovem delovanju in poslovanju in da bi mogel tudi predlagati morebitne potrebne spremembe glede pozitivne podpornega delovanja teh domov.

Novo mesto

Smrti uglednega obrtnika. V nedeljo zvečer ob enajstih je v Kandiji pri Novem mestu umrl ugledni trgovec, obrtnik in hišni posestnik g. Franc Murn. Pokojnik se je rodil pred 80 leti na Dvoru pri Zužemberku, odkoder ga je življenje zgodaj zaneslo v Novo mesto, kjer je preživel večji del svojih let. V Novem mestu se je naselil kot svečar, pozneje pa si je ustanovil tudi usnjarno, ki jo je vodil nad 50 let. Pokojnik se je živahno udeleževal v obrtniških organizacijah, v mladih letih zlasti v Katoliškem društvu rokodelskih pomočnikov. Z veseljem je sodeloval tudi v gasilski organizaciji, ki ga šteje med ustanovitelje prostovoljnega gasilskega društva v Kandiji. Zemsko ostanke pokojnega g. Murna bodo v torek popoldne položili k večnemu počitku na farnem pokopališču v Smihelu. Naj v miru počiva, sorodnikom naše sožalje.

Novomeški gasilci so proslavili Florijanovo nedeljo. Ob veliki udeležbi mestnih in okoliških gasilcev je novomeška gasilska organizacija v nedeljo slovesno praznovala god svojega patrona sv. Florijana. Dopoldne so imeli pri Božjem grobu skupno sv. mašo, h kateri so prikorakali v sprejvodu skozi mesto in pri katerem je sodelovala gasilska godba in tukajšnja poklicna gasilska četa. Sv. mašo jim je opravil njihov kurat p. Ciprijan. Po maši so se gasilci zopet v sprejvodu vrnili skozi mesto do gasilskega doma, kjer je bil razhod.

Javnega nameščenca je hotel podkupiti. V ponedeljek popoldne je bila na novomeškem okrožnem sodišču razprava proti 32 letnemu Jožetu Moravcu iz Vinice, ki mu je obtožnica očitala, da je hotel pomožno občinsko tajnico v Vinici pod obljubo denarne nagrade zavešči k dejanju, ki ne bi bilo v skladu s obstoječimi javnimi predpisi. Pounjal ji je namreč večjo vsoto denarja, če bi dvema judinjama, ki sta prišli iz Hrvaške, izdala osebno legitimacijo, do katere nista imeli pravice. Zaradi tega poizkusa podkupovanja ga je državno tožilstvo obtožilo. Moravec se vkljub pozivu razprave ni udeležil in ga je zato sodnik obsodil v odsotnosti. Prisodil mu je 14 dni zavora in manjšo denarno kazen.

Angleška letala so v petek ponoči metala bombe na razne kraje v Danskem ter poškodovala nekaj zasebnih hiš in ranila nekaj civilistov. Protiletalsko topništvo je sestrelilo 4 angleške bombnike.

Japonski list »Asahi Simbun« poroča, da so Angličani in Američani izgubili v pomorski bitki na Koralskem morju 200 letal, od katerih je bilo 89 sestreljenih, ostali pa so se potopili z dvema letalonosilkama, ki sta bili potopljeni.

V Manili so japonske vojaške oblasti povabile vse načelnike posameznih krajevnih uprav in guvernerje posameznih pokrajin na konferenco, ki se bo pričela 18. maja v Manili. Na tej konferenci bodo poleg drugih vprašanj razpravljali tudi o povečanju proizvodnje živeža.

V Ankari potrjujejo vesti, da je sovjetska vlada odklopila sovjetskega veleposlanika Vinogradova v Kubišev in da je ta že zapustil Ankaru.

Za poveljnika Gibraltaria je bil imenovan general sir Collin Jardine. Njegov predhodnik lord Gort pa je imenovan za generalnega guvernerja Malte.

V turški zbornici je bil predložen zakonski načrt, po katerem bodo morali vsi uradniki povedati, koliko imajo premoženja in kako so si ga pridobili od 1. septembra 1939 dalje. Vsakemu, ki bo podal lažnivo prijavo, bo imetje zaseženo in bo odpuščen iz službe ter zaprt. Ta zakon bo veljal še pet let po vojni.

E. Wallace

23

RDEČI KROG

ROMAN

»Vi ste čisto izprijeni, če je sploh kdaj kakšna ženska bila,« je dejala. — »Poslušajte me, dekletce: Razkrijva vse svoje karte. Mesec je od tega, ko ste prišli v to službo. Tedaj je zmanjkal pulpa v oddelku za menjavo tujih valut bankovec za sto funtov.«

»No? In?« je vprašala Talijska, ko je ona druga obmolnila.

»No? In? Jaz pa slučajno vem, da ste ga vzeli vi in da ste o sebnost menjali pri Bilburyju na Strandu. In če hočete, vam tudi lahko povem številko bankovca in serijo.« — Talijska se je zaobrnila in izpod povešenih obrvi pogledala Milly.

»Kaj pa imate vi pri vsej tej stvari?« je vprašala s porogljivo pobitostjo. »Glejte si: ženski detektiv. Za Boga, prav res sem presenečena.«

Ta nenavadna porogljivost je Milly čisto presenetila.

»Vi imate pa železne žilve,« je dejala. Potem se je nagnila naprej in položila svojo roko na dekletovo.

»Veste, Sellingerjeva zadeva vam bo lahko še povzročila velike stitnosti in potrebovali boste vse svoje prijatelje, da vas izvlečejo iz te zagate.«

»Kar se tega tiče, bodo tudi vam prav prišli,« je odvrnila Talijska hladno. »Vi ste namreč imeli denar v rokah.«

»No, dobro,« je dejala in skomignila z rameni. »Pustiva to zadevo takšno, kakršna je. Zdej ko ste me rešili iz zagate, mislim, da me boste prosili za kakšno uslugo. Kar se denarja tiče, vam bom povedala resnico, da bo vaša vest mirna. Vzela sem onih 100 funtov, ker sem imela za to dovolj razlogov. Pogostokrat potrebujem denar in na vse zadnje je bilo v zadnjem času na pošti toliko denarnih tatvin. Saj je bil oni dan v časopisju priobčen obširen članek prav o teh tatvinah. — Zdej pa nadaljujte!«

Milly Macroy, ki ni imela ravno malo poznanstva v kriminalnih krogih, je kakor okamenela stremela v dekle.

»Vi ste pa v resnici hladnokrvna ženska,« je dejala in pri tem prikimala. »Boljše bo, če opustite te majhne tatunske posle, ker povzročite lahko tako polom nekega resnično velikega podjetja, za katero ne bi rada videla, da bi splavalo po vodi. Če hočete zaslužiti dosti denarja, se morate pridružiti ljudem, ki delajo na veliko. Ali razumete? Ali vam je jasno, kaj mislim s tem?«

»Da, razumem, kaj mislite s tem,« je odvrnila Talijska. »In kdo so vaši sotrudniki?«

Tega izraza miss Macroy ni točno razumela in je mirno odgovorila:

»Pri stvari gre za nekega gentlemana, ki ga poznam...«

»Recite rajši za moža,« je rekla Talijska. »Beseda gentleman me vedno spominja na krojaški časopisni oglas.«

»No, dobro. Poznam nekega moža, čem vam je to bolj po godu,« je dejala potrpežljivo miss Milly. »Ta mož je neki moj prijatelj, ki vas je zadnji teden ali dva opazoval. Prišel je do sklepa, da ste bistromno dekle in kakor ustvarjeni za to, da zaslužite mnogo denarja brez večjih nevednosti. Povedala sem mu tudi o oni drugi zadevi in zdaj vas na vsak način hoče spoznati.«

»Spet kak nov občudovalec?« je vprašala Talijska Drummond in dvignila pri tem svoje lepe obrvi. Macroyjin obraz se je stemnil.

»Ne, iz te moke pa ne bo kruha,« je dejala odločno. »Jaz in ta mladenič sva že tako nekako zaročena.«

»Bog varuj,« je dejala Talijska vneto. »Bog varuj, da bi se vrivala med dve ljubeči se sreči!«

»In tudi ni treba, da ste tako sarkastični,« je dejala Milly ter še bolj vzplamtela. »Dam vam besedo, da v tej stvari ne bo nobenega ljubimkanja. Tu gre za resnične trgovske posle. Razumete?«

Talijska se je malo poigrala z nožem za papir, potem pa vprašala:

»Pa recimo, da nočem vstopiti v to vašo organizacijo.«

Milly Macroy jo je nato sumljivo pogledala.

»Pridite na majhno večerjo, ko boste z delom končali,« jo je povabila.

»Nič drugega kakor povabilo na večerjo?« je zamrmrala Talijska in Milly je takoj spoznala, kaj je mislila s tem reči.

»Tudi tisti stari fant vas je povabil na večerjo, kaj ne?« je vprašala. »To je prava sreča! Milly je zaživžgala in oči so se ji kar zasvetile. Hotela ji je še nekaj zaupati, pa se je premislila. »Pridobil si je že cele kupe zlata z izposojenim denarjem. Prav lahko si vas predstavljam z ogrlico okrog vratu v enem ali dveh tednih, moja draga.«

Talijska se je zravnala in vzela v roko pero.

»Biseri so zame vse,« je dejala. »Dobro, Macroy, videli se bova še nočjo,« potem pa je nadaljevala s svojim delom.

Milly Macroy se je zadržala še nekaj časa.

»Upam, da ne boste gospodu, s katerim vas bom nočjo seznanila, nič omenili tistega, kar sem vam pravila, da sem zaročena z njim, kaj ne?«

»Brabazonov zvonček se spet oglaš,« je dejala Talijska, ko je slišala brnenje. Vstala je in vzela svojo beležnico.

»Ne, Prav nič ne bom o tem razpravljala. Tako in tako me pravljice o vilah prav nič ne zanimajo.«

Miss Macroy je sledila odhajajočemu dekletu s pogledom, ki ni bil prav nič prijateljski.

Mestna vrtnarija je vzor ljubljanskim malim vrtnarjem

Ze kakšnih dobrih štirideset let, da, morda tudi petdeset let je tega, kar se je oglašil prvič klic ljubljanskim prebivalcem, pa hkrati tudi vsem delavcem in njihovim družinam v naših krajih, naj si snujejo lastne hišice in po možnosti lastne vrtove, zakaj najbolj varno naloženi privarčevani denar je le vendar v lastnem domu. Ze pred štiridesetimi leti pa so bile na delu sile, ki so to gibanje zavirale, češ, potem bo delavec bolj navezan na dom in bo manj bojevit ter tako dalje. Vendar je želja našega malega človeka, ki je prišel iz vasi, z gora, iz narave, zmagala nad idejami tako imenovanih kasarn in tako imamo danes v Ljubljani, kakor tudi povsod po naših večjih, nekmetijskih krajih, lične naselbine z vrtovi, ki jih obdeluje delavski sloj, sedaj tudi uradniški, medtem ko sta obrtniški in trgovski stan vrtnarja, kakor je pač naneslo, oziroma kogar je bila to volja. Dejanske potrebe za vrtnarjenje tja do l. 1913 v Ljubljani ni čutil nihče, saj je bilo živčeva po zmerni ceni vedno dovolj na razpolago.

Prva potreba po mestnih vrtovih se je šele izkazala v letih 1914 do 1918, torej med prvo svetovno vojno. Srečen je bil tisti delavec, ki je imel tedaj kje v Ljubljani ali v okolici najeto majhno parcelo, na kateri je mogel pridelati vsaj nekaj vretč krompirja. Moti se, kdor misli, da je bilo v prejšnji svetovni vojni lažje s preskrbo z živežem. Prav nasprotno, ljudje, zlasti revni, so tedaj stradali, da se jim je videlo skozi trebuh. Saj še repe ni bilo tedaj dobiti naprodaj.

Smisel za vrtnarjenje so Ljubljančani imeli seveda že od nekdaj, saj to dokazuje stara trnovska in krakovska tradicija. Toda dolgo ni bilo nikjer vzornega zavoda, ki bi Ljubljančane učil vrtnarjenja. Ko pa je bila nekako ob prelomu stoletja osnovana mestna vrtnarija v sedanji obliki, ni imela ta sedanjega pomena, kakor ga ima sedaj. Predvsem je morala mestna vrtnarija skrbeti za okrasno cvetje in grmičevje v Tivoliju, v raznih drugih parkih, za zimzelena drevje (palme, oleandre), kadar je bila kje kaka slavnost, drugič pa za »drevnesno šolo«, kakor so imenovali Ljubljančani nasad mladih gozdnih dreves pod Rožnikom. Prvi ravnatelj mestne vrtnarije Vaclav Hejnic (tragično umrl pred enajstimi leti), je poskušal vzgojiti v mestni vrtnariji tudi koristne rastline. Le delno se mu je to posrečilo.

Danes ima mestno vrtnarstvo povsem druge naloge, kakor skrbeti samo za okrasno rastlinje. Nove potrebe nalagajo nove naloge. Tako mestna vrtnarija skrbi tudi za koristne rastline in poročali smo že o delu, kako se spreminjajo razni parki in plodne njive in zelenjadne vrtove.

Mestna vrtnarija sama razpolaga danes z naslednjimi zemljišči: stara vrtnarija ob Cesti na Rožnik obsega približno poldrug hektar zemlje, nova vrtnarija v Trnovem tik za novim otroškim zavetiščem tudi poldrug hektar zemlje, mestno posestvo okrog Kollmannovega gradiča pa je v izmeri približno enega hektarja dolocenega za vrtnarijo. Posestvo okoli Kollmannovega gradiča je mestna občina ljubljanska kupila pred šestimi leti za približno poldrug milijon dinarjev tedanje valute. Danes je to posestvo v lirah vredno najmanj dvakrat toliko. Posestvo meri okoli šest hektarov sveta, ima gradič, ki je oddan kot zasebno stanovanje in v najem, gospodarska poslopja pa uporabljata Javna borza dela in mestna občina ljubljanska. Zadnja za svojo vrtnarijo. Poleg tega pa mestna vrtnarija nadzoruje še okoli 50 hekt. mestnih parkov ter okoli 50 hektarov mestnih gozdov. Ze dolgo je namreč tega, odkar je poseben mestni gozdarski urad ukinjen, sicer pa mestni gozdovi dandanes niso več drugega kakor javni parki. Skupno torej mestna vrtnarija nadzoruje okoli 100 hektarov sveta.

Delo v mestni vrtnariji je sedaj sistematično. Ze na jesen so na primer lani pospravljali vse zelenje, ki ne prenese zime, posadili pa tiste rastline, ki jih je bilo tedaj treba saditi, predvsem čebuljnice, kakor tulipane, narcise in druge, presadili so tudi okrasno drevje v drevnesnice, da se tam okrepi in da ga je bilo možno sedaj že okrepjeno presaditi nazaj v parke in javne nasade. Čez zimo pa je mestna vrtnarija opravljala drugo važno delo: čistila je parke in gozdove ter po njih, tako predvsem snega, odstranjevala je bolno drevje in bolne veje ter pripravljala vse potrebno za pomlad.

Letos pa je mestna vrtnarija že sadila po mestnih gozdnih mladci in prej pripravljeno drevje, listavce in iglavce. Letos, prve tople mesece, pa je mestna vrtnarija očistila travnike in parkih in uredila pota ter vse potrebno pripravila za oranje, ki je prav te dni na vrsti.

Sedaj je drevnesnica mestne vrtnarije na Zelenem potu. Tja so vozili zadnje mesece delavci mestne občine smeti in tako je nastala tam res nekakšna kompostarna. Na te navožene smeti so letos vsejali krmilno peso (vrste Ecken-

dorf), ki bo potrebna za zajce in koze, ter rdečo jedilno peso.

Malo znano je, da je v Kollmannovem gradiču, oziroma na posestvu okrog njega, prava kozja in zajčja farma, ki jo vzajemno vzdržujeta mestna občina in Javna borza dela. Tja je bilo lani pripeljanih 19 koz in en kozel. Skotilo se je 30 kozličev, ki bodo tudi za plemo, nadaljnji naraščaj pa bo v približek kuhinji v Delavskem domu. Zajčja farma pa šteje okoli 100 zajcev, prirastek v mesu pa prav tako roma v kuhinjo Delavskega doma.

Mestna vrtnarija bo letos skrbela predvsem za praktično koristne nasade. Tako bo na primer — kakor smo že poročali — za veleseljmom nasadila krompir raznih sort ter potem po uspehih primerjala, katera vrsta se pri nas najbolj obnese. Hkrati bo tam nasadila tudi nekaj koruze in fižola. Svojim delavcem je že razdelila majhne parcele, okoli 30 po številu, pod sankališčem v Tivoliju. Tam bodo ti delavci v glavnem zase nasadili fižol, ki so ga prav tako kupili pri mestni občini. Sploh bo, kakor smo že poročali, obdelan letos ves Tivoli, razen velikega rondoja, ki bo pridržan za cvetlice. Druge pa bodo v Tivoliju letos rastle največ razne kapusnice. Mestna vrtnarija skrbi tudi za druge nasade v mestu, bodisi okrasne, ki jih je letos seveda manj, kakor tudi za take, ki prebivalstvu koristijo v vprašanju prehrane, pa naj bi bili ti nasadi last mestne občine ali zasebni.

V času, ko vsa Ljubljana vrtnari, nikakor ne smemo pozabiti zaslug tako važne ustanove, kakor je mestna vrtnarija!

Usmrtitev talcev

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino in Poveljnik XI. Armadnega Zbora.

Na podlagi razglasa z dne 24. aprila 1942-XX datja na znanje:

Dne 7. maja t. l. so v kraju Srednja vas obo-roženi komunisti zahrbtno napadli neki avtomobil, ugrabili in ubili italijanskega državljana profesora Nana in nekega slovenskega državljana.

V smislu predpisov razglasa z dne 24. aprila t. l. in ker je pretekel predpisani čas, ne da bi bili odkriti storilci zločina, je bilo odredeno, da se ustrelji 10 oseb, ki so zanesljivo krive terorističnega in komunističnega delovanja.

Bili so ustreljeni danes ob 8. uri.

Ljubljana, dne 11. maja 1942-XX.

General Poveljnik Visoki komisar
XI. Armadnega Zbora za Ljubljansko pokrajino
Mario Robotti. Emilio Grazioli.

S Hrvaškega

V hrvaškem Mostarju so se pojavile na trgu prve letošnje češnje, čeprav je bila letošnja zima izredno ostra.

Po celem Zagrebu dobro znani romar Vekoslav Armano je te dni umrl v hrvaški prestolnici. Ze 60 let zapored je vsako leto hodil na božjo pot k Mariji Bistrički. Zato ga je tudi papež odlikoval z zlatim križcem.

Hrvaške letalce, ki so bili na dvomesečnem oddihu v domovini, je te dni sprejel Poveljnik in jih odlikoval. Letalci so spet odšli na vzhodno bojišče.

Razstava »Leto dni dela NDH«, ki je bila prirejena v okviru zagrebskega spomladanskega veleselja, je bila podaljšana. Zanimanje za razstavo je veliko.

Kakor poročajo hrvaški časopisi imajo hrvaške državne železnice vsega skupaj skoraj 4000 km železniških prog. V gradnji pa je še 864 km novih prog. V enem letu nezavisnosti hrvaške države je le-ta potrošila za železniške proge čez 12 milijonov kun in je bilo pri gradbenih delih zaposlenih 28.000 delavcev.

V Mostarju, heregovski prestolnici, so prvega maja odprli še drugo pošto, ki ima tudi telefonsko govornico za krajevne in medkrajevne razgovore.

Nemški poslanik pri hrvaški vladi Kasche, general Horstenau in hrvaški maršal Kvaternik so prisotnovali premieri nemškega filma pretekli četrtek. Film ima naslov »Veliki kralj«.

Zaradi varčevanja z živili je oblast v Zagrebu prepovedala vsakršno izdelovanje sladolede. Prepoved se nanaša samo na zagrebsko področje.

Za končno izvedbo zagrebskega regulacijskega načrta bo mestna občina dala pri vsakem letnem proračunu na stran nad 7 milij. kun.

V hrvaški armadi so uvedli kmetijske težale in poljedelska predavanja. Na ta način mislijo v vojaški službi izboljšati tudi bodoče poljedelce.

Romunski časnikarji, ki so se te dni vračali iz Italije domov, so se ustavili za kratek čas tudi v Zagrebu. Ogledali so si mestne zanimivosti.

Zatamnitev od 21.30 do 5 zjutraj

Ljubljana, 11. maja.

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je upoštevajoč svoji odredbi z dne 6. julija 1941-XX št. 42 in 13. aprila 1942-XX št. 66, upoštevajoč potrebo določiti nove meje za zatamnitev, odredil:

Cl. 1. Do novih odločb se morajo odredbe o zatamnitvi upoštevati od 21.30 do 5. zjutraj.

Cl. 2. Vse druge določbe iz odredbe z dne 6. julija 1941-XX št. 42 ostanjejo naprej v veljavi.

Cl. 3. Ta odredba stopa takoj v veljavo in bo objavljena v »Službenem listu« za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, 11. maja 1942-XX.

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino
EMILIO GRAZIOLI.

Novice iz Orzave

Smrt zadnjega potomca pisatelja Manzonia. V Casate Nuovo blizu Brianze je umrl zadnji potomec znanega italijanskega pisatelja, avtorja »Zoročencev«, Manzonia, Ludvik Manzoni. Pokojnik je bil sin drugega pisateljevega sina in je bil rojen l. 1860. Časopise, ki je zabeležilo novice o njegovi smrti, je tudi zapisalo, da je bil Ludvik Manzoni vedno goreč patriot in vzoren katolik.

Predlogi komisije za obnovo rimskih spomenikov v Splitu. Nobena veličastna stavba iz časov rimskega imperija se po svoji dobri ohranjenosti ne more primerjati z znano Dioklecijanovo palačo v Splitu. Zato so tej živi priči veličastja rimskega imperija posvetili pod novim režimom takoj vso pozornost. Javljajo, da je bila že lani jeseni sestavljena posebna komisija strokovnjakov, članov rimske akademije, ki je imela nalogo pregledati vso stavbo in potem sestaviti predloge za popolno obnovo in rekonstrukcijo palače. Clani komisije so sedaj podali svoje mnenje in predlagali, da bi bilo treba iz treh kril palače odstraniti vse pritlikave, ki so nastale pozneje, in palači dati nazaj tisto lice, ki ga je imela za časa svojega prvega gospodarja. Obenem so ti strokovnjaki predlagali, naj se obnovitvena dela začne tudi v Saloni.

Stanje šolstva v Dalmaciji. Po razsulu Jugoslavije se je nova uprava v dalmatinskih pokrajinah takoj lotila ureditve šol. Takoj je bilo odredeno, da se šolska obveznost pri otrokih začneja že s šestim letom starosti. Vse srednje in osnovne šole so bile poverjene italijanskemu učiteljskemu osebju. Vsega skupaj je v dalmatinskih pokrajinah 194 ljudskih šol, srednjih pa 34. Ljudske šole obiskuje 41.000 učencev. Italijanskih učiteljev je 531, drugih pa 550, in tem slednjim je bil začasno poverjen del pouka.

EIAR - Radio Ljubljana

13.17 Koncert Radijskega orkestra, vodi dirigent Sijanec D. M. — 14 Poročila v italijanski. — 14.15 Simfonični koncert, vodi dir. Tansini. — 14.45 Poročila v slovenski. — 17.15 Prenos iz Umetnostnega gledališča v Rimu. Koncert vodi dirigent Gavazzeni. — 19.30 Poročila v slovenski. — 19.45 Tercet Dobršek. — 20 Napoved časa. Poročila v italijanski. — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov v slovenski. — 20.30 Pesmi vojne časa. — 20.45 Koncert ritmo-simfoničnega orkestra Cora, vodi dirigent A. Semprini. — 21.45 Predavanje v slovenski. — 21.55 Godba X legije Železničarske Milice, vodi dirigent Aldo Pantanč. — 22.20 Klasični orkester vodi dirigent Manno. — 22.45 Poročila v italijanski.

Sreda, 13. maja: 7.30 Poročila v slovenski. — 7.45 Lahka glasba. V odmoru (8.00) Napoved časa. — 8.15 Poročila v italijanski. 12.15 Trio Prek. — 12.40 Koncert sopranistke Marie Esposito. — 13 Napoved časa. Poročila v italijanski. — 13.15 Poročila Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenski. — 13.20 Orkester pesmi vodi dirigent Angelini. — 13.50 Operetna glasba. — 20 Poročila v italijanski. — 14.15 Koncert basista Friderika Lupše (pri klavirju Marijan Lipovšek). — 14.45 Poročila v slovenski. — 17.15 Klavirski koncert Marijana Lipovška. — 17.35 Filmska glasba. Orkester vodi dirigent Zeme. — 19 »Govorimo italijansko«, poučuje prof. dr. Stanko Leben. — 19.30 Poročila v slovenski. — 19.45 Pisana glasba. — 20 Napoved časa. Poročila v italijanski. — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov v slovenski. — 20.30 Pesmi vojne časa. — 21 Simfonični koncert, vodi dirigent D. M. Sijanec, sodeluje pianist Anton Trost. — 22.30 Pesmi in napevi. — 22.45 Poročila v italijanski.

Zagrebska akademija znanosti in umetnosti je sklenila pogodbo z beneškim muzejem Correrjem glede izmenjave nekaj prav dragocenih umetnin visoke zgodovinske vrednosti. Hrvaška bo Benetkam dala dve sliki Vettova Carpaccia, Benetke pa bodo dale v zameno krstni kamen hrvaškega kneza Venceslava.

Ljubljana

Koledar

Danes, torek, 12. maja: Pankracij, m.
Sreda, 13. maja: Servacij, šk

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva c. 20; mr. Murr Mayer R., Sv. Petra c. 78.

Tretja jžona produkcija gojencev šole Glasbene Maticе bo na praznik, v četrtek, 14. t. m. ob pol 11. uri dopoldne v veliki filharmonični dvorani. Na tej produkciji bo nastopil mladinski zbor šole Glasbene Maticе pod vodstvom Jurija Gregorca, dalje šolski ansambel, ki sestaja iz štirih violin in klavirja ter ga vodi Ivančič Avgust ter šolski orkester, ki ga že veliko let vodi prof. Karel Jeraj. Na to produkcijo se prav posebno opozarjamo.

Na današnji drugi javni produkciji šole Glasbene Maticе v tednu »Učite se glasbe«, bodo nastopili iz klavirskega oddelka: Potočnik Zora, Korenini Saša, Samec Janja, Škerjanec Beatrice, Lehpamer Sonja, Bartol Maida, Osterc Lidija, Bučar Tatjana, Strniša Metka, Fakin Mara. Na dveh klavirskih bode igrali: Ahlin Cvetka ter Janežič Marija, in nato še Ahlinova z Lajovčem Aleksandrom. Iz violinskega oddelka bode nastopila Koritnik Marjan in Kosovinc Ivan. Iz oddelka za orkestralne instrumente (klarinet) Vebler Dušan. Iz solopjevskega oddelka sopranistka Vidmar Draga. Iz deklamacije pa Faifer Ciril ter Podgoršek Vinko. Uvodno besedo k današnji produkciji bo imel član Drame Fran Lipah. Ravnateljstvo vabi starše in gojence k tej produkciji.

Na sporedu velikega solističnega koncerta, ki ga bodo izvajali odlični naši umetniki v petek, dne 15. t. m. večer so dela naslednjih naših domačih skladateljev: Hoffmeister, Krek, Pavčič, Škerjanc, Ravnik Janko, Lovšetova, Michl, Lajevic in Prochazka. V ostalem so na sporedu dela Paganinijeva, Milojčičeva in Vladigerova. Dela teh avtorjev bodo izvajali solisti: Golobova, Lovšetova in Betetto, dalje pianista Anton Trost in Marijan Lipovšek, violinista Leon Pfeifer in Karlo Rupel. Klavirsko spremljevanje bodo oskrbeli Zarnikova, Janko Ravnik in Marijan Lipovšek. Koncert bo v veliki filharmonični dvorani. Začetek točno ob četrt 7. uro. Predprodaja vstopnic v knjižarni Glasbene Maticе.

»Sultanova hči in dobri vrtnar« je drama, ki vsa poveda v lepoto orientalskega sveta. Mlada mohamedanka, ki jo koran in brezštevne bajke njene vere ne zadovoljijo, išče odgovora na svoj večni »zakaj«, ki ga končno najde v Kristusu. Predvajale jo bodo na Vneboh, 14. t. m. ob 4. uri na franciškanskem odru Velike sestre sv. Klare. Tudi scenografska stran igre, katere obisk zelo priporočamo, bo dovršena. Vstopnice po 5, 4, 3 in 2 liri dobite v trgovini Sfiligoi.

Ljubljansko gledališče

Drama:

Torek, 12. maja ob 17.30: »Sola za žene.« Premiera. Red Premierski.

Sreda, 13. maja ob 17.30: »Zaljubljena žena.« Red B.

Četrtek, 14. maja ob 14: »Lepa pustolovščina.« Izven. Znižane cene od 12 lir navzdol. — Ob 17.30: »Vdova Rošlinka.« Red Četrtek.

Opera:

Torek, 12. maja: Zaprtlo.
Sreda, 13. maja ob 16.30: »Evgenij Onjegin.« Red Sreda.

Četrtek, 14. maja ob 16.30: »Faust.« Izven.

Moliere: »Sola za žene.« Opozarjamo na premiero, ki bo danes za red Premierski. Uprizoritev obeta postati zanimivost prvega reda. To je prva Stupičeva režija Molièra v naši Drami Nova po koncepciji in inscenaciji bo predstavila v glavni vlogi Alnohpa Edvarda Gregorina, Agneza bo igrala Lernerjeva, Horaca Nakrst, Chrysalda Vl. Škrbinšek, Orontoa M. Škrbinšek, Alajna Potokar, Gerogetto Kraljeva. Muzikalne intermezze bo igral pianist Bojan Adamič.

P. I. Cajkovskij: »Evgenij Onjegin.« Po daljšem premoru bodo peli to opero, katere libreto je posnet po Puškinovi pesnitvi, v sledeči zasedbi: Larina — Poličeva, Tatjana — Heybalova, Olga — Spanova, Onjegin — Primožič, Lenki — Sladoljev, Gremin — Lupša, Filipjevna — B. Siritarjeva, Triquet — B. Svincin, stotnik — Škabar, Zarecki — Dolničar, Gillot — Mencin. Dirigent: A. Neffat, režiser: C. Debevec, zborovodja: R. Simoniti, ko-regograf: inž. Golovin.

2 konja sta mi ukradena. Konj rdeče barve, z zvezdo na čelu, kobila enako rdeče barve, z zvezdo na čelu in bele zadnje noge do venci- nov. Kdor jih izsledi, dobi 5000 lir nagrade. Anton Grmovšek, Zubina 9, Št. Vid pri Stični.

S. S. van Dine KRIMINALNI ROMAN 65

»Ciankalij?«
»Da,« je odvrnil Markham presenečeno, »vsaj doktor tako domneva. Njena usta diše po mandeljnih«

»Strogo sem zabičal gospodu naredniku,« je odvrnil Vance. »Sicer pa tega prej niti nisem verjel, pač pa verjamem šele zdaj, ko mi je von Blon potrdil. On je na moje stalno povpraševanje omenjal, da je res izgubil kroglice ciankalija približno pred tremi meseci v svoji temnici, in ko sem mu bil stalno za petami, je povedal tudi, da ga je Ada nekoliko pozneje radovedno povprašala, kakšen je učinek tega strupa. Ni si bilo posebno težko misliti, da se je tisti, ki si je drznil zamisliti takšen zločinski načrt, tudi pripravil za primer neuspeha in je bilo čisto naravno, da si je Ada prihranila zase strup, ki najhitreje učinkuje in je najbolj zanesljiv.«

»Toda, kako si je mogla zamisliti takšen načrt? Je imela kakšnega pomagača?« je vprašal Heath.

»Ne, gospod narednik. Ada si je vse od začetka do konca zamislila in izvedla sama.«

»Toda, kako, za božjo voljo?«

»Na čisto preprost način. Bilo je to tedaj, ko se je polastila ključa. Varni ste se o drznosti in spretnosti celotnega načrta. Imam razlago za vse, kar se je zgodilo in povrh še tiskano in ponovno vezano. Ni to izmišljena ali samovoljna razlaga, pač pa osvetljena z vso lučjo znanosti po najodličnejšem specialistu, kar jih je svet kdaj poznal na polju kriminalologije: to je profesor Hans Gross z Dunaja...« Pri teh besedah je vstal, da si ogrne plašč, a pripomnil je še: »Telefoniral sem Currieju, naj pripravi kosilo za nas vse. Ne smemo čakati, da bi se preveč ohladilo. Po obedu vam bom v celoti razložil vso stvar tako, kakor se je odigrala.«

XXVI. poglavje.
Neverjetna resnica.

Torek, 13. dec. ob 23.

»Kakor vidiš, Markham, se mi je posrečilo spet urediti razne podrobnosti, ki sem jih zbral, tako, da sem za-

nesljivo lahko ugotovil morilca,« je začel Vance, ko smo bili zbrani pri peči v knjižnici. »Po določitvi bistvenih stvari so tudi vse potankosti prišle v pravi okvir. Tehnična stran posameznih zločinov mi še vedno ni bila povsem jasna in zato sem te prosil, da mi preskrbiš knjige in knjižice Tobija Greeneja. Prepričan sem bil, da bom v njih našel tisto, kar sem iskal. Predvsem sem potreboval Grossovo knjigo: Priročnik za preiskovalnega sodnika. Od sile zanimivo delo je to. Bavi se v celoti z zgodovino in vedo o zločinu: na široko govori o zločinskih tehnikah in navaja posamezne primere ter vsebuje podrobno razlago. Ni se treba čuditi, če smatrajo to knjigo za pravo enciklopedijo, jedro znanosti na tem polju. Našel sem v njej vse, kar sem iskal. Ada je natančno posnela iz te knjige vsako svoje dejanje: vsako sredstvo, ki se ga je poslužila; vsako potankost. Ne smemo si preveč očitati, Markham, če se nam ni posrečilo odkriti njenih

V zvezi s tem sem prosil Vanceja, naj mi navede podatke, ki jih je vzel iz Grossove knjige, v pravem vrstnem redu. V naslednjem navajam po vrsti strani, ki so ga privedle k ugotovitvi resnice: str. 3, 4, 44, 92, 9, 6, 2, 47, 1, 5, 32, 31, 98, 8, 81, 84, 82, 7, 10, 11, 61, 15, 16, 93, 33, 94, 76, 73, 48, 17, 38, 55, 54, 18, 39, 56, 41, 42, 28, 43, 58, 59, 83, 74, 40, 12, 34, 13, 14, 97, 22, 23, 51, 50, 52, 53, 49, 95, 80, 85, 86, 87, 88, 60, 62, 64, 63, 66, 65, 96, 89, 67, 71, 69, 68, 70, 97, 90, 91, 72.

načrtov. Ni bila ona tista, ki nas je izigravala, pač pa izkušnost, ki si jo je pridobilo na stotine prekanjenih zločincev, in učentob največjega kriminalista na svetu, profesorja Hansa Grossa.

Toda potem, ko sem našel razlago za njen zločinski načrt, sem spoznal, da še vedno ne vem, kakšen je bil temeljni vzrok te strahotne orgije. Adino življenje, preden jo je Tobija Greene vzel za svojo, njen izvor, nagoni, ki jih je podedovala, vse to so bile neznanke, ki jih je bilo treba poiskati, kajti brez teh ugotovitev bi zločin še vedno ostal nekaj neverjetnega kljub še takšni doslednosti, s katero so bila posamezna dejanja izvedena.

Poskušal sem zato prodreti v psihološko in družabno ozračje, iz katerega je Ada izšla. Ze od vsega začetka sem slutil, da je hčerka gospe Mannheimove. Toda potrditev te slutnje ni zado-stovala, da bi se potem dalo razložiti vse ostalo. Izvedeli smo od gospe Mannheimove, da sta njen mož in Tobija Greene imela skupne trgovske posle, in ona je pozneje priznala, da je njen mož umrl pred trinajstimi leti v New Orleansu po enem letu zdravljenja v bolnišnici. In če se dobro spomnimo, je dejala tudi, da je videla Tobija Greeneja leto dni pred možovo smrtjo, torej pred trinajstimi leti, točno tedaj, ko je Tobija Greene vzel Ada za svojo. Domislil sem si, da utegne obstajati kakšna zveza med pokojnim Mannhei-

mom in sedanjimi zločini, in nekaj časa sem mislil, da utegne Sproot sam biti Mannheim. Končno pa sem to misel čisto opustil. Moje potovanje je imelo za cilj New Orleans, kjer sem zelo lahko dobil vse potrebne dokaze.

Prelistal sem seznam ljudi, ki so umrli pred trinajstimi leti meseca oktobra, ter ugotovil, da je Mannheim umrl v norišnici kriminalnih norcev. Tam je bil leto dni. Druge stvari pa sem potem zvedel še s policije. Adolf Mannheim, Adin oče, je bil razpnt zločinec, obsodjen na smrt, pa je pobegnil iz kaznilnice v Stuttgartu ter se vrnil v Ameriko. Mislim celo, da mu je pri begu Tobija pomagal Vsekakor drži dejstvo, da je bil Adin oče eden velikih zločincev. To je ozadje dejanj, ki jih je izvedla.«

»Hočete reči, da je bila nora kot njen oče,« je pripomnil Heath.

»Ne čisto točno tako, toda po očetovi krvi je podedovala neke gotove sposobnosti in spretnosti. Skrita nagnjenja, ki so jih izpodbujale močne oostrege, so v njej prevladovala.«

»Ne zdi se mi, da bi bil denar tisti, ki je veleva tako grozovite stvari,« je izrazil svoje mnenje Markham.

»Ne, ni bil samo pohlep po večjem bogastvu tisto, kar jo je zapeljalo, pač pa globok razlog, najgloblji med vseh človeškimi razlogi, neka čudna, strahotna mešanica ljubezni in sovražstva, zavisti in hrepenjenja po svobodi!«

V Greenejevi hiši je živel Ada življenje Pepelice. Gledali so jo vedno zviška ter ravnali z njo kot s služkinjo.

Andrejčkov
J o ž e :

Zalost in veselje

R o m a n
v s l i k a h

Risal Jože Beranek Besedilo priredil Mirko Javornik

610.

Aleša so spet zaprli. Živo je čutil, v kolikšni nevarnosti je. Obžaloval je svojo naglico in nepremišljenost. Ker je pa bil poštena slovenska duša, se je spomnil naukov starega Petra. Zato je pokleknil in goreče molil, da bi ga Bog rešil iz tolovajevih rok.

611.

Po molitvi mu je bilo lažje. Legel je in zaspal. Ponoči pa se je na lepem predrnil in se vzpel v postelji. Zbudilo ga je neko praskanje po stropu. Gledal je tja, pa ni mogel ničesar razločiti, ker je bila tema. Zato je spet legel in skušal zaspati.

612.

Tedaj je zaslísal, da je nekaj plosknilo pred posteljo na tla. Pobral je in čutil, da je kosce papirja. Komaj je pričakoval jutra, da je prebral listič. Nekdo mu je v italijanščini sporočal, da mu bo opoldne skozi luknjo v stropu spustil nekaj kitajske obleke, ki naj jo skrbno skrrije.

Zgovoren primer, kako se tudi Danska bori za gospodarsko osamosvojitve Deset morskih jezikov za par trpežnih čevljev

Za neodvisnost na gospodarskem polju se med drugimi evropskimi državami vneto bori tudi Danska. Potreba po takšni osamosvojitvi je na primer tudi zelo dvignila proizvodnjo ribjega usnja, oziroma nabiranje ribjih kožic, ki jih v primerno urejenih tovarnah potem sešivajo in iz njih izdelujejo čevlje, etuije, platinice za dragocenejšje knjige, listnice in druge podobne stvari.

Da bi za svoje izdelke iz ribje kože zbudil še več zanimanja, oziroma, da bi naredil zanje malo več reklame, je lastnik neke takšne »ribje usnarne« zadnjič povabil pri neki priliki časnikiarje, naj si njegove naprave za izdelovanje ribjega usnja podrobno ogledajo in se zlasti prepričajo o trpežnosti takšnih izdelkov, potem pa seveda o vsem tem v svojih časopisih kaj lepega napišejo. In res, časnikiarji so se v lepem številu odzvali njegovemu vabilu. Tovarnar jim je začel razkazovati svojo ribjo robo. Potem je pred njimi skočil na mizo, vzela v roke daljšo ribjo kožo ter prosil enega svojih gostov, naj jo prime za drugi konec ter se z rokami obesi nanjo. Čeprav je bil tisti časnikiar precejšen hrust, ga je tovarnar kljub temu še kar nekam z lahkoto privzdignil za ribjo kožo, ne da bi se bila pri tem količkaj zatrgala. S tem je pač tovarnar najbolj prepričljivo dokazal, kako močno je njegovo ribje usnje, dopovedal pa jim je na ta način, da res ne bodo pretiravali ali celo lagali, če ga v svojih listih temeljito pohvalijo in na ta način ljudem priporočijo. Da pa od tistih časnikiarjev še ne bi kdo podvomil o veliki trpežnosti ribjega usnja, je lastnik tovarna tudi pokazal, da niti noževa ostrina ne odrgne pravilno ustrojene ribje kožice.

Te vrste industrija je zadnje čase na Danskem zelo pridobila na glasu in se je podjetni ljudje vedno bolj oprijemajo, ker res dobro nese, zlasti če je na razpolago dovolj rib. Najboljšo reklamo za izdelke iz ribje kože pa je vsekakor naredila, kakor pišejo iz Stockholma, princeznica Ingrid, ko je zadnjič pri neki priliki šla k nekemu tovarnarju, ki zbira ribje kožice, jih stroji in potem iz njih izdeluje razne lepe in mične stvari, ter tudi ona kupila par krasnih ženskih čevljev iz ribjega usnja.

To zanimivo poročilo iz Stockholma pravi dalje, da je za par ženskih čevljev treba na primer deset kožic morskoga jezika, kajti dolejš uporabljajo za takšne namene še samo kožo, ki jo ima riba na hrbtini strani. Ostala koža je malo uporabna, ali pa sploh ne. Čevlji iz ribje kože so izredno trpežni. V družini jih na primer trije otroci lahko nosijo drug po drugem, kajti otroku, ki hitro raste, navadno postanejo prej premajhni, kakor pa jih more strgati, čeprav jih ima dan za dnem na nogah. Pa tudi odrasli se takšnih ribjih čevljev prej naveličajo, preden se jim strgajo in postanejo nerabni, tako hudo so baje trpežni.

Na nekaj pa je pri tej novi panogi industrije vendar treba zelo paziti: Cim je riba ubita, jo je

namreč treba takoj dati iz kože. Pravijo, da imajo kodanjske gospodinjice v tem že izvrstno prakso. Če ujetje ribe predolgo leže, ne da bi se kdo zmenil zanje, koža ne gre preveč rada z njih in tudi usnje iz nje ni več tako dobro, kot bi bilo sicer, kar potem seveda tudi vpliva na kakovost izdelkov iz ribjega usnja.

Poročilo na koncu pripominja, da na Danskem zdaj vsak dan ustrojijo že do 10.000 ribjih kožic

»Zajčji brlog s tremi izhodi«

Star kitajski pregovor, ki je začel veljati tudi za čangkajškovo Kitajsko

Tokio, 11. maja s. Star kitajski pregovor pravi, da mora zajec imeti brlog s tremi izhodi. Ko se je Čangkajškova vlada zatekla v Čungking, je začel ta pregovor veljati tudi zanj. Imela je tedaj na razpolago troje poti, po kateri je dobivala od demokracijskih držav pomoč. Najkrajša pot je bila tista, ki je vezala Čungking z Laokajem na indokitajski meji. Dolga je bila 1614 km. Druga je potem slovit birmanska cesta, ki drži iz Laehia v Čungking, dolga 2296 km, tretja pa pot med Čungkingom in Taškentom v Rusiji, dolga 4325 km.

Japonska politika od Indokine je zaprla indokitajsko cesto, vojna za Veliko Azijo pa je po veličastnih japonskih uspehih popolnoma pretrgala birmansko cesto. Čangkajškova vlada kuje zdaj načrte za vzpostavitev novih poti, ker ima na razpolago od omenjenih treh samo še najdaljšo, tisto ki drži iz Severne Kitajske v Srednjo Azijo. Ta pot je zelo stara, še iz prve krščanske dobe. Po njej so prišli na Kitajsko prvi misijonarji — frančiškani in po njej je prišel v to deželo tudi slavni beneški popotnik Marco Polo. Potem je bila ta cesta po odstranitvi yunanške dinastije celih pet sto-

letij čisto zapuščena in zanemarjena, v drugi polovici 19. stoletja pa jo je mandžurska vlada spet obnovila.

Maršal Čangkajšek je leta 1937 ukazal, naj se začne obsežna dela, da bi omenjena cesta postala spet uporabna vsaj na tistem odseku, ki drži od glavnega mesta pokrajine Sansi, dalje skozi Lančov v Kameu, dalje čez Babuineki prelaz med Kamsujem in Sikijangom, skozi glavno mesto Urunki v Taškentu v Rusiji. Spriču japonskega pritiska v Sansi so bila dela na odseku Lančov—Sijan opuščena ter so se zato Kitajci posluževali poti Lančov—Hančung—Cengtu—Čungking.

Tudi cesta, ki teče ob Jangeju in vzdržuje zvezo med Kengtujem in Batangom in ki naj bi bila po najnovjših Čangkajških načrtih podaljšana po karavanski poti tja do Sadyja v Visokega Asana, kjer se končuje železnica iz Kalkute, je bila praktično onemogočena spriču hitrega prodiranja Japoncev v Birmanijo. Japoncev, ki so zdaj prispeli že do Nitkina, glavnega mesta ob železniški progi, ki drži iz Mandalaya.

Med spanjem se je naučil pisati in brati

Nepismeni 60 letnik, ki se mu je sanjalo, da je šolar, kar nikdar ni bil

Nekaj nenavadnega, lahko rečemo edinstvenega, se je te dni primerilo z bogatim Brazilcem Sancho Perezom. Nikdar v svojem življenju ni bil hodil v šolo in zato tudi ni čudno, če ni znal pisati in brati. Ko pa se je zadnjič po dolgem spanju prebudil, je najprej zahteval časopis ter na veliko začudenje navzočih gladko prebral nekaj poročil, potem pa začel še pisati, čeprav se ni bil tega nikdar učil. Bilo je takole:

Malo preveč vesela proslava

Sancho Perez je lani ob priliki, ko je praznoval svojo 60letnico, na pojedini, ki jo je bil za ta svoj praznik priredil, malo preveč glo-

boko pogledal v kozarec. Pijača ga je tako prenamnila, da je mož globoko zaspal in so ga morali prenesti v posteljo, ker ga niso noge več držale. Drugo jutro se mož ni prebudil kot običajno, pa tudi njegovi domači so se zaman prizadevali, da bi ga zbudili. Začelo jih je skrbeti, če se Sanchu ni morda zgodilo kaj hujšega in so zato brž poklicali zdravnika, ki pa je ugotovil, da je moža najbrž prevzela omedlevica in da je zato treba z njim še prav posebno pazljivo ravnati in mu posvetiti vso skrb. Toda, niti zdravnika, niti vse drugo ni nič pomagalo. Mož je spal naprej in so ga morali umetno hraniti, če so hoteli preprečiti, da bi od lakote umrl.

Dediči so si že meli roke...

Medtem pa so se že začeli spori in običajne preklarije med njegovimi bližnjimi in daljnimi sorodniki zaradi dediščine. Vsi so bili namreč prepričani, da bo Sancho gotovo umrl in da se je pravočasno treba pobrigati za dediščino, da ne bi bil morda kdo prikrajšan ali celo pozabljen. To je bilo važno še zlasti zato, ker je bil Sancho Perez bogat mož in zato zapuščinski deleži ne bi bili preveč skromni. Ker pa Perez ni znal pisati, pač ni mogel narediti pismene oporoke, pa tudi ustmeno ni nikdar nikomur razodel, komu namerava po smrti zapustiti glavni del svojega velikega premoženja. Spor med dediči se je tako poostrel, da je vanj moralo poseči celo sodišče, ki naj bi odločilo, kdo ima več pravice do zapuščine.

Komaj pa se je zapuščinska razprava začela, se je Sancho

nenadno zbudil

iz trdnega spanja. Lahko si predstavljate, kako je bilo tisti trenutek njegovim sorodnikom, zlasti tistim, ki so že računali, kako bodo po Sanchovi smrti nenadno obogateli, pri duši. Komaj je Sancho spregovoril, že je povedal, da se čisto natančno spominja, kako se ga je na slavnosti ob priliki svoje 60letnice poštno natreskal, takoj pa je še pripomnil, da se mu ni zdelo, da bi bil tako dolgo spal.

Pri vsem tem nenavadnem dogodku pa je bilo najbolj čudno to, da je Perez kmalu potem, ko se je zbudil iz dolgega spanja, prosil, naj mu prinese časopis, ker bi bil rad malo bral, kaj se je med tem novega zgodilo. In na veliko presenečenje navzočih je mož gladko prebral nekaj poročil iz tistega časopisa. Nato je prosil še, naj mu dajo pero in črnilo, ker da bi tudi rad nekaj napisal. In začuda, tudi pisati je naenkrat znal, kakor da bi bil res kdaj hodil v šolo.

Tudi zdravniki so se zelo zanimali za ta edinstveni primer in so od Pereza skušali zvedeti vsaj nekaj takšnega, iz česar bi si potem znali nekako razložiti čudni pojav. Sancho pa jim je vedel povedati le to, da se mu je med dolгим spanjem zdelo, da je šolar, kar v resnici nikdar ni bil.

Dejstvo je pač, da bogati Braziljec zdaj zna brati in pisati. Počuti se baje zelo srečnega in zadovoljnega, da zaradi svojega dolgega spanja ni zamudil prav nič časa, pač pa ga »izkoristil« še dokaj bolje, kot ga je imel navado sicer. Bogato nagrado je vsekakor dobil za 60letnico svojega življenja in dela. Najprej se je na tisti svoji pojedini zelo dobro imel, dokler ga od same ginjenosti ali vinjenosti ni prevzel nadvse sladki spanec, za nameček pa je bil oblagodarjen še s sposobnostjo, da je po dolgi »noči« na lepem znal gladko brati in pisati ter se tako iznebil zaničljivega očitka, da je nepisemen.

J. RENARD

ROMAN GRDEGA OTROKA

To je znak za poplah, zakaj na obzorju se kaže rob temnega oblaka.

Topol že drgeta. Poskuša se premakniti, odriniti težke plasti zraka, ki ga tlačijo.

Njegov nemir prevzame bukev, hrast, kostanje, in vsa drevesa na vrtu naznanjajo s kretinjami drugo drugemu, da se oblak širi, da potiska naprej svoj ostro zarisan in mrki rob.

Spočetka otesajo s svojimi drobnimi vejicami in spravljajo k molku ptice: kosa, ki je pravkar zažvižgal pesmico, zeleno kakor nezozorel grah, grlico, ki jo je Korenček še videl, kako je stresala iz svojega pisanega grla sunkoma gruleče glasove, in neznosno srako z njenim sračjim repom.

Potem zganjejo drevesa svoje velike tipalke, da bi prestrašile sovražnika.

Višnjevkasti oblak pa se kar bliža in bliža.

Polagama se razširi kakor obok pod nebo. Odrine sinjino, zadela vrzeli, ki bi skozi nje lahko predrl zrak. Korenčka pod njim čedalje bolj duši. Včasih bi rekel, da se oblak šibi pod lastno težo in da bo zgrmel na vas. Pa se še ustavi vrhu zvoničnika, v strahu, da se na njem ne bi raztrgal.

Glej, tako blizu je, da se brez slehehrnega drugega znamenja pričinja tesnoba in se vzdigujejo kriki.

Drevesa stikajo svoje razrvane in razjarjene gmote, v katerih si predstavljajo Korenček gnezda, polna okroglih oči in belih kljunov. Vrhovi se upogibajo in se spet vzravnavajo kakor glavice, ki so se nenadno prebudile. Listje se v trumih vrtničih v zrak, se prestrašeno, krotko brž vrača in poskuša, kako bi se

spet prijelo. Tenko listje akacij vzdihuje. Listje olupljene breze toži. Listje kostanjev žvižga. In podrašec, ki pleza po zidu, opleta in lovi svoje vitice.

Niže spodaj stresajo čokate jablane svoja jabolka in bijejo z zamolklimi udarci po tleh.

Še niže krvavi ribez z rdečimi kapljami in črno grozdijče s kapljami kakor črnilo.

In še nižje maha pijano zelje s svojimi oslovskimi ušesi in stebela semenske čebule mahedrajo sem in tja in si razbijajo nabrekle glavice, ki so polne zrnja.

Zakaj? Kaj jim je neki? In kaj naj to pomeni? Ne grmi. Ne pada toča. Ne bliska se. Ne kaplje dežja ni. Pač pa jih straši viharina črnina na nebu, molčeča noč sredi belega dne. Boji se je tudi Korenček.

Zdaj se je oblak docela razlezel pod zakritim soncem.

Premika se, Korenček ve, da se premika. Plava, in ker je sestavljen iz bežnih oblakov, bo zbežal. Spet bo videl sinjino. Čeprav pokriva vse nebo, stiska Korenčku glavo, čelo. Zapre oči in oblak mu bolešno zatiska veke.

Korenček si zamaši tudi ušesa s prsti. A nevihta preide vanj, od zunaj se preseli k njemu s svojimi kriki in svojim vrtincem. Pograbila je njegovo srce kakor papir na cesti.

Meče ga, ga trga, ga valja, ga stiska.

In Korenček ima skoraj samo še kepico srca.

Upor.

I.

Gospa Lepicova: »Moj ljubi Korenček, ali bi bil tako priden in bi šel po funt surovega masla v mlin? Teci brž. Čakali te bomo s kosilom.«

Korenček: »Ne, mama.«

Gospa Lepicova: »Zakaj odgovarjaš: Ne mama? Pač, čakali te bomo.«

Korenček: »Ne, mama, ne pojdem v mlin.«

Gospa Lepicova: »Kako? Da ne pojdeš v mlin? Kaj praviš? Kdo ti pa naroča...? Ali sanjaš?«

Korenček: »Ne, mama.«

Gospa Lepicova: »Več kaj, Korenček, vse, kar je prav. Ukazujem ti, da greš takoj po funt surovega masla v mlin.«

Korenček: »Saj sem slišal, Ne pojdem.«

Gospa Lepicova: »Torej se meni sanja, Kaj se pr godi? Prvič v svojem življenju me nočeš ubogati.«

Korenček: »Ne, mama.«

Gospa Lepicova: »Nočeš ubogati svoje matere.«

Korenček: »Svoje matere, da, mama.«

Gospa Lepicova: »Ta je pa lepa, to bi pa rada videla. Ali greš brž?«

Korenček: »Ne, mama.«

Gospa Lepicova: »Ali boš tiho in mi greš brž?«

Korenček: »Tiho bom, ne grem pa ne.«

Gospa Lepicova: »Ali mi greš brž s temle krožnikom?«

II.

Korenček molči in se ne gane.

»Saj to je upor!« zavpije gospa Lepicova na stopnicah in dvigne roke.

Zares, prvič v življenju ji je Korenček nekaj odrekel. Ko bi ga bila vsaj kaj zmotila! Če bi se bil vsaj ravno igral! Toda sedel je na tleh in predel čas, držal nos kvišku in zapiral oči, da bi jih imel na gorkem. In zdaj jo ošabno meri z očmi. Tega ne razume. Sklicuje ljudi, kakor da naj ji pomagajo.

»Ernestina, Feliks! Novica! Pridita, pa oče in Agata tudi! Nihče ne bo odveč!«

Celo redki mimoidoči s ceste se lahko ustavijo.

Korenček stoji na sredi dvorišča v primerni razdalji, sam sebi se čudi, kako da se je ojunčil, ko gleda nevarnost v oči. Še bolj pa je presenečen, da gospa Lepicova pozablja, da bi ga morala nabit. Trenutek je tako resen, da je ob vse svoje orožje.